

Postadres Postbus 101 7100 AC Winterswijk

Gemeente Winterswijk
T.a.v. fractie D66 Winterswijk
mevr. Ten Dolle

Bezoekadres : Stationsstraat 25

Telefoon : (0543) 543 543

Fax : (0543) 543 065

E-mail : gemeente@winterswijk.nl

Internet : www.winterswijk.nl

KvK : 09219446

Zaaknummer : 2349436

Team : Welzijn

Uw kenmerk :

Bijlage(n) :

Kopie aan :

Behandeld door : Ronald van Wijk

Verzenddatum : 15 april 2025

Onderwerp : Art. 35 vragen D66 over 'voortgang motie Asielzoekers aan het werk'

Beste mevrouw Ten Dolle,

Op 28 februari 2025 heeft de D66 fractie schriftelijke vragen gesteld volgens artikel 35 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad over de voortgang motie Asielzoekers aan het werk. De betreffende vragen zijn hieronder weergegeven met daarachter het antwoord.

Vraag 1. Is er al een uitwerking voor de eventuele pilot?

De Meedoenbalie Winterswijk heeft als doel sociale uitsluiting tegen te gaan en mensen de mogelijkheid te bieden actief deel te nemen aan de samenleving. Op dinsdagen wordt er wekelijks spreekuur gehouden in het asielzoekerscentrum (azc) in Winterswijk. Azc-bewoners worden gekoppeld aan vrijwilligerswerk en maatschappelijke activiteiten. Deze aanpak is succesvol gebleken. Inmiddels verrichten dertig asielzoekers vrijwilligerswerk, mede dankzij de inspanningen van de Meedoenbalie

Daarnaast is er regionaal een experiment 'Een snelle start voor asielzoekers in de Achterhoek' geïnitieerd, waarbij door middel van een lerende aanpak wordt onderzocht hoe een gerichte match tot stand kan worden gebracht tussen de vraag naar geschikte arbeidskrachten vanuit werkgevers en kansrijke asielzoekers die in de regio worden opgevangen. Tevens wordt geanalyseerd welke (bestaande en aanvullende) inzet van de verschillende betrokken partijen noodzakelijk is om dit op duurzame wijze te realiseren.

Dit experiment wordt gedragen door de drie O's van de Achterhoek Board - ondernemers, overheid en onderwijs - in samenwerking met het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) en het Rijk. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) stelt hiervoor financiële middelen beschikbaar (zie vraag 2).

Het hoofddoel van de beoogde aanpak waar het experiment toe moet leiden is driedelig:

1. Asielzoekers – potentiële toekomstige nieuwe Achterhoekers – maken een snelle start met werken (en leren) in de Achterhoek waardoor ze economisch zelfstandig worden, sneller de taal leren, inburgeren en integreren.
2. Werkgevers in de Achterhoek die momenteel kampen met personeelstekorten krijgen door de aanpak toegang tot een nieuwe groep werknemers, wat goed is voor de regionale economie.
3. Voor de Achterhoekse gemeenschap als geheel is het goed als nieuwkomers snel hun weg weten te vinden, economisch zelfstandig zijn en meedraaien in de samenleving. Hiermee wordt het draagvlak voor de komst van nieuwkomers vergroot en wordt op termijn gemeenschapsgeld bespaard.

Het plan van aanpak is in november is vastgesteld door de thematafel Onderwijs & Arbeidsmarkt.

De beoogde aanpak wordt in de initiële fase (fase 1) getest in het asielzoekerscentrum Winterswijk, de reeds gevestigde opvanglocatie in de regio. Voor de pilot van deze aanpak worden vijf plaatsen gereserveerd voor asielzoekers. De test in Winterswijk dient om de aanpak in de praktijk te evalueren in samenwerking met de betrokken partijen. Ook het Werkgeversservicepunt (Fijnder) neemt actief deel aan de pilot. De start van deze fase was januari 2025. Inmiddels is 1 persoon geplaatst bij een werkgever.

Fase 1 biedt verder inzicht in de daadwerkelijke kosten voor taalonderwijs, training en begeleiding, alsmede in de benodigde capaciteit van de deelnemende organisaties. Er zal worden onderzocht of deze kosten kunnen worden gedekt uit bestaande budgetten, of dat het speciaal voor dit experiment gereserveerde budget moet worden aangesproken (zie ook beantwoording vraag 3).

De opgedane inzichten uit dit experiment zullen worden aangewend om een structurele aanpak te ontwikkelen voor gerichte matching en werkgelegenheid (inclusief opleidingen) voor asielzoekers, die later de status van statushouder verkrijgen, in de Achterhoek. Bovendien kunnen gemeenten, op basis van de lessen en samenwerkingsverbanden die voortkomen uit dit experiment, eveneens lering trekken voor het bevorderen van de arbeidsintegratie van statushouders die niet tot de doelgroep van het experiment behoren. Daarnaast participeren wij in een landelijk overleg om knelpunten met betrekking tot de tewerkstelling van asielzoekers te bespreken. De voornaamste knelpunten die hierbij naar voren komen, zijn:

- De inflexibiliteit van de wet- en regelgeving inzake tewerkstellingsvergunningen: deze verplicht een arbeidscontract en arbeidsloon, terwijl werkgevers de voorkeur geven aan een initiële stageperiode.
- Het niet kunnen toepassen van de Participatiewet en de bijbehorende re-integratie-instrumenten, zoals loonkostensubsidie en de no-riskpolis (een verzekering voor werkgevers tegen ziektekosten).
- De taal. Het azc Winterswijk voert een pilot uit met een vertaalprogramma op een telefoon en oortjes. De eerste resultaten zijn positief: het maakt het mogelijk om in realtime te communiceren met mensen die een andere taal spreken.

Deze knelpunten belemmeren een snelle en efficiënte integratie van asielzoekers in de arbeidsmarkt.

Vraag 2. Is het gelukt om middelen te genereren op het niveau van de arbeidsmarktregio Achterhoek?

De kosten van het experiment worden als volgt gedekt:

- Vanuit het Ministerie van SZW wordt via een Decentralisatieuitkering (DU) € 353.540 beschikbaar gesteld aan Doetinchem, als centrumgemeente van de Arbeidsmarktregio. Dit bedrag is exclusief BTW. De BTW kan Doetinchem claimen bij het BTW compensatiefonds. Het staat de arbeidsmarktregio vrij om deze middelen naar eigen inzicht te besteden, financiële verantwoording naar SZW is bij een DU niet nodig.
- Vanuit de ondersteuningsmiddelen van de Provinciale Regietafel M&I zullen via de Sub-regionale Regietafel ook aanvullende middelen beschikbaar komen voor de uitvoering van het dit experiment. Naar verwachting gaat dit om maximaal € 50.000. Met deze aanvullende middelen kunnen meer trajecten worden bekostigd.
- Vanuit de Regiodeal is voor dit experiment subsidie beschikbaar (maximaal € 181.000 indien dit bedrag gematched wordt met cofinanciering). Tijdens de uitvoering van het experiment zal bekeken worden of voor de follow-up van deze aanpak een beroep gedaan zal worden op deze middelen. Mogelijk zullen deze ook (deels) ingezet worden op de aanpak voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'ers).

Vraag 3. Is inmiddels inzichtelijk gemaakt hoeveel extra kosten het met zich meebrengt?

Fase 1 geeft inzicht in de daadwerkelijke kosten voor taal, training en begeleiding en in de kosten voor inzet van capaciteit vanuit betrokken organisaties. Er wordt uitgegaan van vooralsnog 30 trajecten. De kosten zijn begroot op:

Onderdeel	Bedrag ex BTW voor 30 trajecten	Bedrag ex BTW voor 50 trajecten
Projectleiding (1404 uur * €90)	€ 126.360,00	€ 140.400,00
Werving en Matching (€250)	€ 7.500,00	€ 12.500,00
Training taal (€1000)	€ 30.000,00	€ 50.000,00
Training vaardigheden (€3000)	€ 90.000,00	€ 150.000,00
Begeleiding op de werkplek (€2000)	€ 60.000,00	€ 100.000,00
Communicatie	€ 10.000,00	€ 12.000,00
Evaluatie	€ 20.000,00	€ 25.000,00
Overig	€ 10.000,00	€ 10.000,00
Totaal	€ 353.860,00	€ 499.900,00

Vraag 4. Wat is de laatste stand van zaken met betrekking tot de aangenomen motie van D66 en wat is er afgelopen jaar gebeurd om te komen tot realisatie van de pilot?

Zie antwoord vraag 1 tot en met 3.

Met deze brief hopen wij u voldoende te hebben geïnformeerd en wordt geacht de motie 'Asielzoekers aan het werk' te zijn afgehandeld.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders van Winterswijk,

de secretaris,
B. Freriks-ten Hagen

de burgemeester,
B.J.J. Bengevoord